

Onomastyka literacka a onomastyka stylistyczna

DANUTA LECH-KIRSTEIN
(Opole)

1. Onomastyka literacka/stylistyczna jako przedmiot badań stylistyki

Stanisław Gajda w swych rozważaniach na temat stylistyki wyróżnia trzy typy stylów: styl konkretnego tekstu, styl indywidualny/osobniczy/idiostyl oraz styl typowy – mówiony i pisany, oficjalny i nieoficjalny, style gatunkowe, style funkcjonalne, style narodowe, style generacyjne i epok, style płci itd. (Gajda 2013: 27). W obrębie dwóch pierwszych typów sytuują się badania onomastyki literackiej, zwanej też onomastyką stylistyczną, jako nauki pomocniczej stylistyki. „Są w języku środki mające szczególnie duży potencjał stylistyczny. Do takich należą z pewnością zakorzenione w naszym myśleniu nazwy” (Sarnowska-Gieffing 2003a: 310). O tym, jak ważny jest opis środków stylistycznych w tekście, pisał Bogusław Wyderka w *Przewodniku po stylistyce polskiej* (1999: 70–71). Wspominał on przy tym, że w związku z odmiennym statusem nazw własnych należy je traktować odrębnie, gdyż mogą one pełnić w utworach inne, wtórne funkcje, różne od pozostałych środków leksykalnych. Autor ten zwrócił uwagę na istnienie badań dotyczących nazewnictwa literackiego, jednakże wskazał tylko *Bibliografię onomastyki polskiej* jako źródło prac na ten temat. Badania typowo stylistyczne rzadko dotyczą onimów, tylko sporadycznie pojawia się taka tematyka w roczniku „Stylistyka” (zob. np. Dobrzyńska 2002: 493–503). Wprawdzie Stanisław Gajda postulował wprowadzenie do drugiego tomu *Przewodnika*

po stylistyce (Malinowska, Nocoń, Żydek-Bednarczuk [red.] 2013) rozdziału dotyczącego onomastyki stylistycznej, jednakże przyjęta koncepcja temu nie pozwoliła na kontynuowanie tej tematyki. Artykuł ten będzie więc próbą uaktualnienia stanu badań w tym zakresie.

2. Onomastyka literacka/stylistyczna – rozumienie terminów

Funkcjonujące w przeszłości terminy *nazewnictwo stylistyczne* lub *onomastyka stylistyczna* sytuowały tę dziedzinę onomastyki na pograniczu literaturoznawstwa, językoznawstwa i stylistyki (Rymut 1993: 15). Przydawka *stylistyczny* miała zwrócić uwagę na to, że nazwy własne są wyznacznikiem indywidualnego stylu pisarza. Przez ponad 50 lat powstawały więc prace dotyczące nazw własnych w działach poszczególnych autorów, np. Stefana Żeromskiego (Wilkoń 1970), Adolfa Dygasińskiego (Sarnowska 1977: 201–232), Władysława Reymonta (Bieńkowska 1983: 161–249), Jarosława Iwaszkiewicza (Kosyl 1992), Adama Mickiewicza (Szewczyk 1993), Michała Choromańskiego (Siwiec 1998) czy Stanisława Lema (Domaciuk 2003).

W dzisiejszych opracowaniach nazewniczych dominuje termin *onomastyka literacka*, który ogranicza pole badań do tekstu literackiego, tzn. „językowego tworu sensownego spełniającego warunki literackości przyjęte w danym czasie i w danym środowisku, szczególnie zaś warunek odpowiedniości względem uznawanych standardów artyzmu” (Głowiński, Kostkiewiczowa, Okopień-Sławińska, Sławiński [red.] 1988: 107). Najważniejszymi cechami tradycyjnie wyróżniającymi dzieło literackie są: funkcja estetyczna, wewnętrzna koherencja, kompletność i samowystarczalność, uporządkowanie naddane, fikcyjny charakter i oryginalność.

3. Stan badań nad onomastyką literacką/stylistyczną

Onomastyka literacka jest nauką stosunkowo młodą, rozwija się od lat 50. XX wieku. Za pionierską pracę uznaje się artykuł Stefana Reczka *O nazwiskach bohaterów komedii polskiej XVIII wieku* (1953: 217–237), jednakże jako osobny dział zostaje wyodrębniona w bibliografii onomastyki polskiej dopiero od 1983 roku (Rymut 1983).

Próbie uporządkowania terminologii i metodologii rozwijającej się nauki podjęto na konferencji w Olsztynie, której pokłosiem stał się zbiór artykułów pt. *Onomastyka literacka* (Biolik [red.] 1993). Oprócz tematów ogólnych badacze

podjęli zagadnienia funkcjonowania nazw w poszczególnych tekstach literackich lub u poszczególnych autorów. Poza tym omówiono problematykę nazw własnych w tekstach publicystycznych, folklorystycznych, w pieśniach i przysłowiach, a także w przekładach. Osobnym zakresem zagadnień stały się też tytuły utworów i pseudonimy literackie.

Odrębna bibliografia onomastyki literackiej powstaje w ośrodku poznańskim dopiero w latach 2001 (Sarnowska-Gieffing, Korzeniowska-Gosieniecka [red.] 2001) i 2013 (Sarnowska-Gieffing, Graf, Grzelak-Piastowska [red.] 2013). Obejmuje ona ponad 1000 pozycji bibliograficznych dotyczących zarówno teorii i metodologii, jak również zagadnień szczegółowych.

W opracowaniach dotyczących onomastyki literackiej zwraca się szczególną uwagę na odmienną niż wyrazy pospolite funkcję nazw własnych. Zauważa się, że w utworze literackim nazwy własne, poza podstawową funkcją indywidualizującą, pełnią funkcje naddane im przez autora. Prekursorem tych badań stał się Aleksander Wilkoń (1970), który w pracy o nazewnictwie w twórczości Stefana Żeromskiego wymienił pięć funkcji onimów w dziele literackim: lokalizującą (umiejscowienie fabuły w określonym czasie i ustalonej przestrzeni), socjologiczną (wskazywanie przynależności społecznej i narodowej postaci), aluzyjną (używanie nazw jako aluzji do konkretnych osób lub miejsc), treściową (charakteryzowanie postaci lub miejsc akcji zgodnie z metaforycznym lub dosłownym znaczeniem nazwy) i ekspresywną (wyrażanie nastawienia emocjonalnego autora i bohaterów). Łucja Szewczyk (1993), analizując nazewnictwo literackie Adama Mickiewicza, dodała do tego zestawu jeszcze funkcję poetycką i wartościującą, a Aleksandra Cieślíkowa (1993: 37) zwróciła także uwagę na intertekstualność, postulując przy tym, aby oprócz podawania źródła ustalić funkcję nazwy i jej współbrzmienie z tekstem. Należało też uwypuklić zmianę hierarchii funkcji nazw własnych lub dobór innych funkcji ze względu na odbiorcę, np. w literaturze dla dzieci i młodzieży ważną funkcją okazała się funkcja dydaktyczna (edukacyjna) (Kęsikowa 1988: 81–86; Czaplicka-Jedlikowska 2007).

W badaniach onomastycznych dominują podziały nazw na nazwy autentyczne i nieautentyczne. Nazwy własne są efektem wyboru autora, więc albo mogą być zapożyczone z rzeczywistości realnej lub tradycji literackiej, albo mogą być kreowane przez autora dla potrzeb tekstu. Badacze zwracają również uwagę na to, że brak nazw w tekście literackim jest też znaczący – może oznaczać anonimowość, uogólnienie czy depersonifikację (Cieślíkowa 1993: 35; Graf 2002: 25–37).

Pogląd, iż nazewnictwo literackie ulega przemianom wraz ze zmieniającymi się prądami i kierunkami literackimi, rozwinęła Irena Sarnowska-Giefing (1984) w pracy dotyczącej polskiego realizmu i naturalizmu. Był to swoisty przełom w badaniach onomastycznych, który zapoczątkował prace na temat literatury staropolskiej, romantyzmu, dwudziestolecia międzywojennego czy literatury socrealistycznej (zob. Sarnowska-Giefing, Korzeniowska-Gosieniecka [red.] 2001, Sarnowska-Giefing, Graf, Grzelak-Piastowska [red.] 2013).

Ponieważ jednak różne nurty nazewnictwa mogą współistnieć lub mieszać się ze sobą w różnych epokach lub nawet w dziełach jednego pisarza, Czesław Kosyl (1998: 363–387) wyróżnia osiem nurtów stylistycznych nazewnictwa. Nurt realistyczny obejmuje nazwy realistyczne lub autentyczne, realistyczne lub autentyczne obiekty nazewnictwa lub konwencjonalny charakter związku nazwy z obiektem. Nazwy pełnią tu funkcje mimetyczne: odwzorowują nazewnictwo pozaliterackie danej epoki (np. staropolskiej), określonego miejsca (np. Krakowskie, Rzeszowskie w literaturze sowizdrzalskiej, Śląsk w twórczości Morcinka i Necla), grupy etnicznej (np. żywioł ruski w komedii rybałtowskiej, cygański w operze Kniaźnina) czy środowiska społecznego (np. niższe warstwy społeczne u Zabłockiego, Mickiewicza). Nurt ekspresjonistyczny narusza zasady typowości, a podkreśla nazwy rzadkie, mało reprezentatywne, zdeformowane. Zachwianie proporcji między tym, co autentyczne a tym, co tylko prawdopodobne, prowadzi do ekspresji nazw (np. nazwy w twórczości Zimorowica, Żeromskiego, Nałkowskiej czy Choromańskiego). Nurt konwencjonalny zawiera nazwy o funkcji poetyckiej, zaczerpnięte z tradycji literackiej, będące sygnałem związków z określonym gatunkiem literackim, wskazujące określony typ bohatera lub sygnalizujące model fikcji literackiej (np. nazwy w sielankach, komediach, powieściach sentymentalnych i literaturze romantycznej). Nurt etymologiczny uwypukla funkcję ekspresywną poprzez żartobliwe lub uwznioślające etymologizowanie autentycznych nazw, określających autentyczne obiekty (np. nazwy w poezji epigramatycznej: fraszkach i prozie parabolicznej). Nurt semantyczny wykorzystuje nazwy do bezpośredniej lub pośredniej charakterystyki bohaterów bądź miejsc; tzw. nazwiska mówiące zbliżają się do przydomków, charakteryzują bohatera pod względem wyglądu, cech charakteru i osobowości, zainteresowań i skłonności, profesji czy stanu majątkowego (np. nazwy w twórczości Fredry, Mickiewicza, Sienkiewicza czy Orzeszkowej). Nurt groteskowo-ludyczny, wykorzystując semantykę nazw, kładzie akcent na ich funkcję ekspresywną. Nazwy stają się przedmiotem gry językowej, są to więc najczęściej

nazwy fikcyjne, sztuczne, celowo zdeformowane (np. literatura sowizdrzalska, twórczość Prusa, Wiecha, Witkacego, Struga czy Makuszyńskiego). Nurt fantastyczno-baśniowy charakterystyczny jest dla postaci fantastycznych, nietypowych, występuje on w baśniach, powieściach *science fiction*, powiastkach filozoficznych i poematach heroikomicznych. Nurt pseudoonomastyczny używa w funkcji identyfikacyjnej wyrazów pospolitych lub ich połączeń. Tekst literacki nadaje więc status nazwy własnej wyrazom określającym wiek, płeć, stopień pokrewieństwa, zawód, funkcję itd. (np. *Rejent, Panna Młoda, Pleban*). W literaturze dziecięcej antropomorfizowane są też przedmioty martwe, zwierzęta, rośliny (*Wiosna, Szarak*), a w moralitetach – pojęcia abstrakcyjne (*Sumienie, Radość*).

Jak twierdzi Czesław Kosyl (1998: 384–385), związek nurtów nazewniczych z poszczególnymi okresami literackimi zaznacza się stosunkowo słabo, nieco silniej ujawnia się ten związek z gatunkami literackimi. Zwraca na to też uwagę Aleksandra Cieślikowa (1993: 37) w tomie *Onomastyka literacka*. Ten punkt widzenia reprezentuje Irena Sarnowska-Giefing (2003a) w monografii dotyczącej satyry staropolskiej, a także wielu innych autorów w swych artykułach dotyczących: dramatu, dumy, bajki, noweli, pastorałki dramatycznej, powieści, sielanki, literatury dla dzieci i młodzieży oraz literatury fantastyczno-naukowej i *fantasy*, a także gatunków paraliterackich – aforyzmów, dowcipów językowych, frazeologizmów, przysłów, epigrafów, felietonów, kazań, listów, pamiętników czy kronik, utworów religijnych i muzycznych (zob. zestawienie takich artykułów w bibliografii: Sarnowska-Giefing, Korzeniowska-Gosieniecka [red.] 2001, Sarnowska-Giefing, Graf, Grzelak-Piastowska [red.] 2013).

4. Onomastyka literacka/stylistyczna jako nauka pograniczna

Początkowo nazwy własne w literaturze interesowały wyłącznie literaturoznawców, którzy analizowali je w kontekście poetyki dzieła, prądu literackiego, konwencji w literaturze itd. (Sarnowska-Giefing 2003b: 436). Dopiero artykuł programowy Stanisława Grzeszczuka (1963: 384–405) i praca Aleksandra Wilkonia (1970) ukazały problem z punktu widzenia językoznawców. Jak twierdzi Stanisław Gajda (1995: 25), inspiracje płynące z nowszych nurtów badawczych – socjolingwistyki, teorii tekstu, neoretoryki, pragmalingwistyki i psycholingwistyki – spowodowały w stylistyce zbliżanie się i przenikanie metodologii językoznawczych i literaturoznawczych. Dzisiaj stylistyka kieruje się

w stronę analizy dyskursu, genologii lingwistycznej, intertekstualności, kognitywizmu i lingwistyki aksjologicznej. Współczesna stylistyka swoje zainteresowanie przenosi też poza tekst – do kompetencji podmiotów mówiących i ich sposobów doświadczania rzeczywistości, a także do uwarunkowań sytuacyjnych, historycznych i kulturowych (zob. Witosz 2009: 11–33).

Konieczny jest dialog z innymi subdyscyplinami lingwistyki – starymi i nowymi (czysto teoretycznymi i stosowanymi, np. z lingwistyką tekstu, genologią, analizą dyskursu, pragmalingwistyką, przekładoznawstwem, lingwistyką korpusową), a także z innymi dyscyplinami, jak np. filozofia, socjologia, psychologia, kulturoznawstwo. W centrum tej stylistycznej integracji znajduje się styl, a wśród kluczowych bliskich pojęć m.in. tekst/dyskurs, gatunek. (Gajda 2013: 21)

Także nauka o literaturze zmienia dzisiaj swoje oblicze. Dzieło widziane z komunikacyjnej perspektywy pozwala mówić o społecznych uwarunkowaniach, o relacjach nadawczo-odbiorczych czy o stylach odbioru. Literatura oglądana z perspektywy lingwistyki kulturowej ukazuje konceptualizację rzeczywistości i językowy obraz świata. Do tego dołączają się metodologie związane np. z teorią humoru, gier językowych czy światów możliwych. Takie sposoby ujęcia tematu wymuszają zmiany stylu komunikacji, estetyczno-etyczne prowokacje czy pluralizm gatunkowy we współczesnej literaturze (Dąbrowska 2013: 143–159).

Jak twierdzi Aleksander Wilkoń (2002: 275), zainteresowanie teorii języka i literatury teorią tekstu/analizą dyskursu pozwala scalić te wszystkie dziedziny i skierować je w stronę badań o charakterze ogólnohumanistycznym, wykorzystujących językoznawcze analizy i kategoryzacje, a jednocześnie związki z poetyką i teorią literatury. Onomastyka literacka jest więc współcześnie traktowana jako nauka pograniczna, kontynuująca i wzbogacająca tradycyjne analizy (Sarnowska-Gieffing 2007: 559–572).

5. Onomastyka literacka/stylistyczna dziś

Co oznacza dzisiaj termin *onomastyka literacka*? Czym jest literatura w dobie ponowoczesności? Zmiana definicji literackości przesuwa granice między literaturą a „nieliteraturą”:

Poddane rewizji tradycyjne dominanty literackości („wysuwanie na plan pierwszy języka”, „literatura jako fikcja”, „szczególna integracja języka”, „autoteliczność literatury”) ujawniają teraz swoje „przeciwności” w postaci niepewnej dominanty „zmaconych stylów”, gatunków

i kultur (wysokie/niskie, elitarne/masowe/tandetne), ale też zakłóconych porządków rzeczywistości (referencjalne/fikcjonalne). Rezultatem zaś tego rodzaju „struktur chaotycznych” są kompozycje niespójne, labiryntowe, intertekstualne, intersemiotyczne, interdyskursywne. (Dąbrowska 2013: 165)

Przesunięcie znaczenia literackości wprowadza do opracowań onomastyki literackiej nazewnictwo biblijne, folklorystyczne i przekładowe. Poza tym literatura wkracza w sferę interaktywną, we wzajemnie przenikające się kody i formy oscylujące między tekstami a mediami i multimediami, w sferę liberatury, neolingwizmu, hipertekstu i kreacji wirtualnych rzeczywistości, które wymagają od czytelnika wielokierunkowej interpretacji tekstów i nie pozwalają na tradycyjne analizy (Dąbrowska 2013: 156–162).

W świecie ponowoczesnym zwraca się też uwagę na powiązania literatury z gatunkami użytkowymi, naukowymi, propagandowymi (Wilkoń 2002: 275). Różne są nośniki tej literatury. O tekstach prasowych pisał już Władysław Henczel (1960) w artykule o nazwach mówiących w XVIII-wiecznym „Monitorze”. Znane i cenione są też prace Katarzyny Skowronek i Mariusza Rutkowskiego o nazwach mediów (2004) czy Aliny Naruszewicz o nazwach w Internecie (2007: 129–134). W najnowszym tomie bibliografii onomastyki literackiej (Sarnowska-Gieffing, Graf, Grzelak-Piastowska [red.] 2013) w sferę zainteresowań włączono nazwy własne w mediach i w reklamie, a także nazewnictwo literackie przenikające do polszczyzny potocznej (użycia eponimiczne). Nowe metodologie opisu nazw własnych pozwalają pójść dalej: zobaczyć nazwy w ujęciu dyskursologicznym (Skowronek, Galasiński 2000: 75–95), komunikacyjnym (Rutkiewicz-Hanczewska 2013), pragmatycznym (Lech-Kirstein 2009: 142–152), marketingowym (Skowronek 2001: 31–61; Rutkowski 2003: 239–254) czy reklamowym (Naruszewicz 2000: 235–243; Łuc 2010: 491–502).

Typologia stylów pozwala na usytuowanie badań nad nazewnictwem stylistycznym w badaniach nad stylem tekstu, stylem indywidualnym autora, ale także nad stylami typowymi. Zmiany w rozumieniu literackości, a co za tym idzie zainteresowanie onomastyki literackiej gatunkami paraliterackimi, a także funkcjonowanie nazw we współczesnym dyskursie medialnym, religijnym czy politycznym pozwalają zastanowić się nad zasadnością dalszego używania terminu *onomastyka literacka*. Być może powrót do pierwotnej nazwy dziedziny badań nad nazewnictwem w tekstach byłby bardziej ścisły: termin *onomastyka stylistyczna* mógłby oznaczać funkcjonowanie sfery propriów w określonym stylu polszczyzny. Nie wykluczałyby ze sfery zainteresowań tekstu literackiego czy

artystycznego, a wprowadziłyby w nurt badań nazwy własne charakterystyczne dla innych stylów polszczyzny: politycznego, medialnego, religijnego, naukowego czy stylu reklam.

Literatura

- Bieńkowska D., 1983, *Nazwy osobowe w utworach Władysława Reymonta*, „Onomastica”, XXVIII, s. 161–249.
- Biolik M. (red.), 1993, *Onomastyka literacka*, Olsztyn.
- Cieślakowa A., 1993, *Nazwy własne w różnych gatunkach tekstów literackich. – Onomastyka literacka*, red. M. Biolik, Olsztyn.
- Czaplicka-Jedlikowska M., 2007, *Edukacyjne aspekty nazw własnych w literaturze dla dzieci*, Bydgoszcz.
- Dąbrowska E., 2013, *Styl artystyczny – kondycja ponowoczesna. – Przewodnik po stylistyce polskiej. Style współczesnej polszczyzny*, red. E. Malinowska, J. Nocoń, U. Żydek-Bednarczuk, Kraków.
- Dobrzyńska T., 2002, *Konotacje nazw w kontaktach międzykulturowych*, „Stylistyka”, XI, s. 493–503.
- Domaciuk I., 2003, *Nazwy własne w prozie Stanisława Lema*, Lublin.
- Gajda S., 1995, *Styl i stylistyka. Zagadnienia ogólne. – Przewodnik po stylistyce polskiej*, red. S. Gajda, Opole.
- Gajda S., 2013, *Teoria stylu i stylistyka. – Przewodnik po stylistyce polskiej. Style współczesnej polszczyzny*, red. E. Malinowska, J. Nocoń, U. Żydek-Bednarczuk, Kraków.
- Głowiński M., Kostkiewiczowa T., Okopień-Sławińska A., Sławiński J. (red.), 1988, *Słownik terminów literackich*, Wrocław–Warszawa–Kraków.
- Graf M., 2002, *Bohaterowie są bezimienni. O bezimienności jako nierozpoznanym problemie onomastyki literackiej. – Język polski. Współczesność, historia*, t. 2, red. W. Książek-Bryłowa, H. Duda, Lublin.
- Grzeszczuk S., 1963, *Przedmiot i zadania nazewnictwa literackiego. – Z polskich studiów slawistycznych*, s. II, Warszawa.
- Hendzel W., 1960, *Funkcja nazw osobowych i miejscowych w artykułach „Monitora”*, „Onomastica”, VI, s. 231–247.
- Kęsikowa U., 1988, *Funkcja dydaktyczna nazewnictwa w powieściach dla młodzieży. – Onomastyka w dydaktyce szkolnej i społecznej*, Szczecin.
- Kosyl Cz., 1992, *Nazwy własne w prozie Jarosława Iwaszkiewicza*, Lublin.
- Kosyl Cz., 1998, *Nazwy własne w literaturze pięknej. – Polskie nazwy własne. Encyklopedia*, red. E. Rzetelska-Feleszko, Kraków.

- Lech-Kirstein D., 2009, „*No to mamy Kaczogród*”. *O wtórnym wykorzystywaniu nazw własnych. – Język żyje. Rzecz o współczesnej polszczyźnie*, red. K. Ożóg, Rzeszów.
- Łuc I., 2010, *Nazwy miast we współczesnych tekstach reklamowych. – Miasto w perspektywie onomastyki i historii*, red. I. Sarnowska-Gieffing, M. Graf, Poznań.
- Malinowska E., Nocoń J., Żydek-Bednarczuk U. (red.), 2013, *Przewodnik po stylistyce polskiej. Style współczesnej polszczyzny*, Kraków.
- Naruszewicz A., 2000, *Nazwy własne w reklamie. – Onomastyka polska a nowe kierunki językoznawcze*, red. M. Czachorowska, Ł.M. Szewczyk, Bydgoszcz.
- Naruszewicz A., 2007, *Dzień Ziobry – czyli o humorystycznym wykorzystywaniu nazw własnych w Internecie*, „*LingVaria*”, nr 1, s. 129–134.
- Reczek S., 1953, *O nazwiskach bohaterów komedii polskiej XVIII wieku*, „*Pamiętnik Literacki*”, z. 3–4, s. 217–237.
- Rutkiewicz-Hanczewska M., 2013, *Genologia onimiczna. Nazwa własna w płaszczyźnie motywacyjno-komunikacyjnej*, Poznań.
- Rutkowski M., 2003, *Nazwy na sprzedaż. O nazewnictwie na usługach marketingu*, „*Onomastica*”, XLVIII, s. 239–254.
- Rymut K., 1983, *Bibliografia onomastyki polskiej od roku 1971 do 1980 włącznie*, Wrocław.
- Rymut K., 1993, *Onomastyka literacka a inne dziedziny badań nazewnicznych. – Onomastyka literacka*, red. M. Biolik, Olsztyn.
- Sarnowska I., 1977, *Nazewnictwo w wybranych utworach Adolfa Dygasińskiego*, „*Onomastica*”, XXII, s. 201–232.
- Sarnowska-Gieffing I., 1984, *Nazewnictwo w nowelach i powieściach polskich okresu realizmu i naturalizmu*, Poznań.
- Sarnowska-Gieffing I., 2003a, *Od onimu do gatunku tekstu. Nazewnictwo w satyrze polskiej do 1820 roku*, Lublin.
- Sarnowska-Gieffing I., 2003b, *Onomastyka literacka – integracja językoznawstwa i literaturoznawstwa? – Metodologia badań onomastycznych*, red. M. Biolik, Olsztyn, s. 435–456.
- Sarnowska-Gieffing I., 2007, *Onomastyka literacka dziś – przełomy czy kontynuacje? – Nowe nazwy własne. Nowe tendencje badawcze*, red. A. Cieślíkowa, B. Czopek-Kopciuch, K. Skowronek, Kraków.
- Sarnowska-Gieffing I., Graf M., Grzelak-Piastowska J. (red.), 2013, *Bibliografia polskiej onomastyki literackiej za lata 2001–2013 (z uzupełnieniami za lata wcześniejsze)*, Poznań.
- Sarnowska-Gieffing I., Korzeniowska-Gosieniecka M. (red.), 2001, *Bibliografia polskiej onomastyki literackiej do roku 2000*, Poznań.
- Siwiec A., 1998, *Nazwy własne w prozie Michała Choromańskiego*, Lublin.
- Skowronek K., 2001, *Z Idzikowic na wyspy Hula-Gula droga niedaleka... Funkcja nazw geograficznych w czasopismach dla kobiet*, „*Onomastica*”, XLVI, s. 31–61.

- Skowronek K., Galasiński D., 2000, *Krytyczna analiza nazw własnych w polskim dyskursie politycznym. – Onomastyka polska a nowe kierunki językoznawcze*, red. M. Czachorowska, Ł.M. Szewczyk, Bydgoszcz.
- Skowronek K., Rutkowski M., 2004, *Media i nazwy. Z zagadnień onomastyki medialnej*, Kraków.
- Szewczyk Ł.M., 1993, *Nazewnictwo literackie w twórczości Adama Mickiewicza*, Bydgoszcz.
- Wilkoń A., 1970, *Nazewnictwo w utworach Stefana Żeromskiego*, Wrocław.
- Wilkoń A., 2002, *Spójność i struktura tekstu. Wstęp do lingwistyki tekstu*, Kraków.
- Witosz B., 2009, *Dyskurs i stylistyka*, Katowice.
- Wyderka B., 1995, *Środki stylowe. – Przewodnik po stylistyce polskiej*, red. S. Gajda, Opole.

Literary onomastics and stylistic onomastics

The paper deals with the state of research on literary/stylistic onomastics as an auxiliary science of stylistics. The typology of styles allows the inclusion of research on stylistic nomenclature within the research on text style, an author's individual style, as well as type styles. Post-modern changes in the understanding of literariness, the interest of literary onomastics in para-literary genres, and the functioning of names in the modern media, religious and political discourse make it necessary to think about the appropriateness of further use of the term *literary onomastics*. The use of the original name of the field of research on names in texts would be more precise: the term *stylistic onomastics* might refer to the functioning of the sphere of proper names in a particular style of the Polish language. It would not exclude a literary or artistic text from the sphere of interest, and it would introduce proper names characteristic for other styles of the Polish language, such as political, media, religious, scientific and advertisement styles, in the stream of research.

Keywords: *literary onomastics, stylistic onomastics, stylistic nomenclature, functions of proper names.*